VÝZNAMNÉ NÁLEZY Z ČELEDÍ ALUCITIDAE, PTEROPHORIDAE A PYRALIDAE ZE SLOVENSKA

IMPORTANT RECORDS OF THE FAMILIES ALUCITIDAE, PTEROPHORIDAE AND PYRALIDAE FROM SLOVAKIA

(LEPIDOPTERA)

Jan Skyva

V tomto příspěvku uvádím několik významných nálezů tzv. microlepidopter, a to z čeledí Alucitidae, Pterophoridae a Pyralidae. Přestože jsou po faunistické stránce tyto skupiny drobných motýlů u nás poměrně nejlépe prozkoumány, spolehlivých údajů o výskytu celé řady druhů je dosud stále málo. Sběry pocházejí ze tří následujících lokalit:

Západní Tatry, chata Zverovka (8 km východně od Zuberce): sbíráno podél cesty z chaty k hoře Osobitá v nadmořské výšce 800-1000 m.

Krupinská vrchovina, Domaníky: sbíráno podél státní silnice od Trenčína do Ipelských Šahů, jižně od obce Domaníky.

Stupava - Kamenný Mlýn: sbíráno v okolí motorestu při státní silnici z Brna do Bratislavy.

Materiál byl sbírán převážně za dne, v několika případech jde o přílet ke světlu, jak je uvedeno u jednotlivých druhů. Dokladový materiál je uložen v mé sbírce.

Za pomoc při determinaci děkuji dr.J.Buszkovi (Polsko), dr.F.Kramplovi a dr.R.Schwarzovi. Za poskytnutí cenných údajů o rozšíření některých druhů na Slovensku jsem zavázán prof.A.Reiprichovi.

Alucitidae (Orneodidae)

Alucita desmodactyla Zeller. Západní Tatry, 14.6.1970 1 ♂ lgt. et coll. J.Skyva, det.R.Schwarz. Starší nálezy ze Slovenska shrnuje Hrubý (1964), později druh uvádí ze Slovenského ráje Reiprich (1977).

Pterophoridae

Platyptilia capnodactyla Zeller. Západní Tatry, Zverovka, 15.7.1976 1 ♂, lgt. et coll. J.Skyva, det.J.Buszko. Tento druh nebyl dosud v Tatrách sbírán. Z území Slovenska je znám jen z několika lokalit (Hrubý, 1964; Reiprich, 1977; Janovský, Gottwald, 1979).

Capperia celeusi (Schmid). Krupinská vrchovina, Domaníky, 14.6.1976 1 ♂, ltg. et coll.J.Skyva, det.J.Buszko. Hrubý (1964) uvádí druh pouze

ze dvou lokalit: Nové Město n.V. a Zádiel.

Stenoptilia graphodactyla (Treitschke). Západní Tatry, Zverovka, 15.7. 1976 8 ♂♂, lgt. et coll.J.Skyva, det.R.Schwarz. Druh je na Slovensku uváděn jen z 5 lokalit (Hrubý, 1964 a Reiprich, 1977).

Stenoptilia paludicola Wallengren. Krupinská vrchovina, Domaníky, 8.6. 1977 1 ♀ lgt. et coll.J.Skyva, det.J.Buszko. Druh je ze Slovenska uváděn pouze ze 4 lokalit (Hrubý, 1964).

Leioptilus tephradactylus (Hübner). Západní Tatry, Zverovka, 15.7.1976 3 ex., lgt. et coll.J.Skyva, det.J.Buszko. Jde o prvý nález v Tatrách, z několika dalších slovenských lokalit je uváděn Hrubým (1964) a Reiprichem (1977).

Marasmarcha lunaedactyla (Haworth). Krupinská vrchovina, Domaníky, 8.6. 1977 1 ♂, lgt. et coll.J.Skyva, det.J.Buszko. Teprve v posledních letech byl druh zjištěn na Slovensku na 2 lokalitách: Dlhá Ves (Z.Laštůvka & A.Laštůvka, 1977) a Kamenica nad Hronom (Gottwald & Janovský, 1978).

Pyralidae (Crambinae)

Chrysocrambus linetella (Fabricius) (=cassentiniellus Z.). Krupinská vrchovina, Domaníky, 13.6.1976 1 ♂, 15.6.1976 1 ♂, 16.6.1979 12 ex., lgt. et coll.J.Skyva, det.R.Schwarz et E.Krampl. Nový druh pro Československo. Na téže lokalitě nebyl zjištěn příbuzný a velmi podobný druh Ch. craterellus (Scop.), který je na jižním Slovensku velmi rozšířený a jehož imaga se v přírodě vyskytují ve stejnou dobu. Zjištění Ch. linetella (F.) v jižních oblastech Slovenska bylo možné očekávat vzhledem k tomu, že se tento druh vyskytuje v celé jižní a jihovýchodní Evropě a nejblíže je znám z Maďarska (Bleszynski, 1965).

Catoptria confusella (Staudinger). Krupinská vrchovina, Domaníky,14.9. 1978 1 o, 6.8.1979 1 o, lgt. et coll.J.Skyva, det.R.Schwarz. Tento druh byl sbírán na světlo a nález doplňuje dvě dosavadní jihoslovenské lokality (Hrubý, 1964).

Catoptria lythargyrella (Hübner). Stupava-Kamenný Mlýn, 24.8.1978 1 ♂, Krupinská vrchovina, Domaníky, 14.9.1978 1 ♂, lgt.et coll.J.Skyva, det.R.Schwarz et F.Krampl. Sběr na světlo. Nový druh pro Slovensko.

Summary

In the present paper there are given new data about the occurrence of 9 species belonging to 3 families: Alucitidae, Pterophoridae and Pyralidae. Chrysocrambus linetella (F.) found in South Slovakia (Krupinská vrchovina, Domaníky) is new for Czechoslovakia and Catoptria lythargyrella (Hb.) (the same locality and also Stupava-Kamenný Mlýn) is new for Slovakia.

Literatura

Gottwald A. & Janovský M., 1978: Pozoruhodné nálezy Lepidopter pro ČSSR. Zprávy Čs. spol.entomol. při ČSAV, 14: 119-123

Hrubý K., 1964: Prodromus Lepidopter Slovenska. NČSAV, Bratislava

Janovský M. & Gottwald A., 1979: Pozoruhodné nálezy Lepidopter pro ČSSR. Zprávy Čs. spol. entomol. při ČSAV, 15: 97-103.

Laštůvka Z. & Laštůvka A., 1977: Nálezy několika zajímavých druhů Lepidopter na území Moravy a Slovenska. Zprávy Čs. spol. entomol. při ČSAV, 13: 43-45.

Reiprich A., 1977: Doplňky k Prodromu Lepidopter Slovenska. Entomologické problémy, 14: 13-69.

Bleszynski S., 1965: Microlepidoptera palearctica. I. Crambinae. Verlag Georg Fromme & Co. Wien. 553 pp.

Adresa autora (Authors' address):

Ing. Jan Skyva, K. Zetkinové 883, 102 00 Praha 10.